

29.6.2021

Lapintien pintatyöt

1 Tarjouspyynnön kohde

Tampereen kaupunki / Kaupunkiympäristön palvelualue pyytää tarjoustanne Lapintien rakentamisesta tämän tarjouspyyntökirjeen ja jäljempänä mainittujen tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti.

2 Hankintamenettely

Kyseessä on kansallisen kynnysarvon alittava hankinta. Hankkeesta on järjestetty minikilpailutus ja tarjouspyyntö on lähetetty kolmelle eri urakoitsijalle.

3 Urakkamuoto

Urakkamuoto on kokonaisurakka.

Valittu urakoitsija toimii tässä urakassa pääurakoitsijana ja lainsäädännön tarkoittamana päätoteuttajana.

4 Urakka-aika

Kaikkien urakkasopimuksen mukaisten töiden tulee olla täysin valmiina 10.12.2021.

Työt voidaan aloittaa aikaisintaan viikolla 35/2021.

Huom. Suojateiden yhteydessä käytettävät luiskareunakivet saadaan toimitettua työmaalle arviolta syyskuun lopun ja lokakuun lopun välillä.

5 Maksuperuste

Urakan maksuperuste on kiinteä kokonaishinta, joka muodostuu tarjoajan hinnoitteleman määräluettelon perusteella.

29.6.2021

6 Tarjouspyyntöasiakirjat

Tarjouspyyntöasiakirjat ovat:

- Tämä tarjouspyyntökirje liitteineen
- Hinnoiteltava määräluettelo.xls
- Hankkeen turvallisuusasiakirja liitteineen
- Suunnitelma-asiakirjat

Lisäksi urakassa noudatettavia tarjouspyyntöasiakirjoja, jotka urakoitsijan on hankittava kustannuksellaan, ovat:

- Rakennusurakan yleiset sopimusehdot YSE 1998
- Asfalttinormit 2017
- Asfaltointi- ja tiemerkitätöiden urakka-asiakirjat 2016
- Betoni- ja luonnonkivituotteet päällysrakenteena, SKTY:n julkaisu nro 14
- InfraRYL 2010 ja tarjouspyyntöpäivään mennessä julkaistut täydennysosat
- InfraRYL 2006 osat 2 ja 3 ja tarjouspyyntöpäivään mennessä julkaistut täydennysosat
- Infra 2015 – Rakennusosa- ja hankenimikkeistö sekä Määrämittaohje. Rakennuttajan nimikekohtaiset määrämittaohjeiden poikkeukset, täsmennykset ja täydennykset on esitetty työkohtaisessa työselityksessä.
- Tarjouspyyntöasiakirjoissa mainitut normit, yleiset työselitykset, julkaisut ja asiakirjat.

7 Vaatimukset urakoitsijalle

Selvitykset lakisääteisten velvoitteiden hoitamisesta

Urakoitsijan on liitettävä tarjoukseensa tilaajan selvitysvelvollisuutta koskevan lain (1233/2006) mukaisia selvityksiä ja todistuksia seuraavasti:

- voimassa oleva vastuugroup.fi- palvelun ”Luotettava kumppani”- ohjelmasta tulostettu tilaajavastuuraportti.

8 Tarjouksen antaminen

Tarjousta antaessa huomioitavaa:

- Urakoitsijalle kuuluu tilaajan hankkimien töiden ja materiaalitoimitusten yhteensovittaminen.
- Tarvittavat asfaltin sahaukset tulee sisällyttää tarjoukseen.
- Asfaltointi- ja jyrätyöiden koordinointi vaatii erityistä huomiota. Urakoitsijan tulee suunnitella työnsä siten, että asfaltointitöitä pystytään tekemään mahdollisimman paljon yhdellä käyntikerralla. Urakoitsijan tulee suunnitella/aikatauluttaa asfaltointi- ja jyrätyöt Tampereen Infra Oy:n Juha Junnon kanssa yhteistyössä.
- **Suunnitelmiin on tulossa päivityksiä Lapintien suojateiden madalluksiin. Madalluksiin on tulossa tilaajan hankkimia luiskareunakiviä. Luiskakivet asennetaan myös Lapintien kaakkoisreunaan. Nämä tulevat muutokset (mm. kivimetrit, kivijuotokset, jk:n asfaltit/pohjat jne.) on arvioitu hinnoiteltavaan määräluetteloon tilaajan toimesta. Tarkat määrät selviävät työn yhteydessä ja asia käsitellään määrämuutoksena, käyttäen hinnoittelun määrätöiden yksikköhintoja.**
- **Klv.n asfaltit ja reunakivijuotokset tehdään varmuudella tämän urakan aikana, mutta ajoradan asfaltit tehdään kelien mukaan 2021 tai kesällä 2022.**

Tarjoaja ei saa tehdä tarjousasiakirjoihin mitään lisäyksiä, poistoja tai muutoksia. Hinnoiteltavaan määräluetteloon on merkittävät hintatiedot kaikille luettelossa oleville suoritteille. Muulla tavoin ilmoitettuja hintoja ei oteta huomioon. Hintavaraumia ei hyväksytä. Hinnoiteltavassa määräluettelossa esitetyt työmäärät eivät velvoita tilaajaa tilaamaan ko. töitä tai määriä.

29.6.2021

Tarjoaja on velvollinen tarkastamaan tilaajan toimittamat tarjouspyyntöasiakirjat sekä ilmoittamaan havaitsemistaan puutteista tai virheistä.

Osatarjousta ei huomioida. Vaihtoehtoisia tarjouksia ei hyväksytä.
Tilaaaja ei maksa korvausta tarjouksen tekemisestä.

9 Tarjouksen toimittaminen

Urakkatarjous tulee toimittaa suljetussa kirjekuoressa **2.7.2021 klo 12.00** mennessä osoitteeseen:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo (avoinna 8.30-15.45)
(Käyntiosoite: Aleksis Kiven katu 14 - 16 C)

Tarjouskuoressa on oltava seuraavat merkinnät:

Kohde: Lapintien pintatyöt / TRE:4973/2021

Vastaanottaja: Vainiomäki Mikko

10 Tarjousten käsittely ja urakoitsijan valinta

Tarjouksen peruutus voidaan hyväksyä, mikäli peruutusta koskeva kirje on saapunut tilaajalle ennen avaustilaisuutta.

Myöhästyneet tarjoukset, joita ei voida ottaa käsittelyyn, säilytetään avaamattomina ja palautetaan, kun hankintapäätöksen valitusaika on kulunut umpeen.

Tilaaajalla on oikeus pyytää ja tarjoajalla on velvollisuus antaa tarjousten käsittelyssä tarvittavia lisäselvityksiä.

11 Tarjouksen hylkääminen

Tilaaaja hylkää tarjouspyynnön vastaiset tarjoukset, ja tarjoukset joissa urakoitsijalle esitetyt vaatimukset eivät täyty sekä tarjouspyynnön jättämisen jälkeen toimitetut myöhästyneet tarjoukset.

Tilaaajalla on oikeus hylätä tarjous, jonka kokonaishinta on työn vaatimiin kustannuksiin nähden olennaisesti poikkeava ja epäsuhde on ilmeinen.

Tilaaaja voi harkintansa mukaan pyytää tarjoajalta lisäselvityksiä ennen tarjouksen hylkäyspäätöksen tekemistä.

Tilaaaja voi perustellusta syystä ja ilman korvausvelvollisuutta hylätä kaikki tarjoukset.

12 Tarjouksen voimassaolo

Tarjous on antajaansa sitova 3 kuukautta tarjouspyynnössä ilmoitetusta tarjousten viimeisestä vastaanottopäivästä lukien.

13 Tarjouksen julkisuus

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain perusteella tarjoukset ovat yleisesti julkisia sopimuksenteon jälkeen. Tarjouskilpailuun osallistuneilla tarjoajilla on halutessaan mahdollisuus saada tietoja tarjouksista jo hankintapäätök-

29.6.2021

sen tekemisen jälkeen. Siksi tarjous on pyrittävä laatimaan siten, ettei se sisällä liike- tai ammattisalaisuuksia.

Mikäli liike- tai ammattisalaisuuksien sisällyttäminen on kuitenkin järkevän tarjouksen tekemiseksi välttämätöntä, tulee liike- tai ammattisalaisuuksiksi määritellyt tiedot ilmoittaa erillisellä liitteellä, jonka on oltava selkeästi merkitty. Hintatieto ei ole liikesalaisuus.

14 Lisätiedot

Urakkalaskennassa tarvittavia lisätietoja antaa Mikko Vainiomäki p. 040-8016212 tai mikko.vainiomaki@tampere.fi. Urakkakohteen esittelystä voi sopia Mikko Vainiomäen kanssa.

Tarjouksen antaja voi pyytää ja rakennuttaja voi muutenkin lähettää tarjouspyyntöasiakirjoja koskevia muutoksia, lisäselvityksiä ja tulkintoja. Tarjouksen antajan on esitettävä pyyntönsä kirjallisesti sähköpostilla Mikko Vainiomäelle. Sähköpostin on saavuttava rakennuttajalle viimeistään **1.7.2021 klo 8.00** mennessä. Sähköpostin otsikkona tulee olla: ”**Lapintien pintatyöt**”.

Tilaaajan toimesta tehtävät muutokset, lisäselvitykset ja tulkinnat toimitetaan sähköpostilla tarjoajille viimeistään **1.7.2021 klo 14.00** mennessä.

Tarjouksen antajan tulee tarjouksessaan ilmoittaa lisäselvitysten vastaanottamisesta.

Suullisesti annetut lisäselvitykset ja ilmoitukset eivät sido tilaajaa eivätkä tarjouksen antajaa.

15 Tarjouspyynnön allekirjoitus

Tampereella 29.6.2021

Mikko Vainiomäki
Rakennuttajainsinööri

Liite 1 Tarjousta antaessa huomioitavaa

Tarjousta antaessa huomioitavaa

Tämän liitteen tarkoitus on antaa tarjoajalle lisätietoa hankkeesta ja hinnoitteluperusteista.

Rakennushankkeen yhteystiedot

Rakennuttaja

Rakennuttajana toimii Tampereen kaupunki / Kaupunkiympäristön palvelualue, jonka edustaja sopimusasioissa on rakennuttamispäällikkö Petri Kantola. Rakennustyön teknisissä asioissa rakennuttajan edustajana toimii rakennuttajainsinööri Mikko Vainiomäki.

Tilaaajat

Tampereen kaupunki

Turvallisuuskoordinaattori

Mikko Vainiomäki

Valvonta

Mikko Vainiomäki (kadunrakennustyöt)

Suunnittelijat

Taneli Valtanen ja Tero Backman / Sitowise Group Oyj

Urakkasuhteet:

- Kaikki aliorakoitsijat tulee aina hyväksyttää kirjallisesti tilaajalla

Muut sivuvelvollisuudet:

- Orakoitsijan tulee hankkia, asentaa ja kunnossapitää työmaataulut (5kpl). Taulujen minimikoko on 800mm*1200mm. Tauluista tulee ilmetä kohteen nimi, teettäjä, tekijä ja aikataulu.
- Orakoitsijan tulee pitää päivittäin puhtaana yleisessä käytössä olevat alueet.

Turvallisuus:

- Pääurakoitsijan velvollisuus on huolehtia työmaan työturvallisuudesta ja turvallisuussuunnittelusta. Turvallisuussuunnitteluun sisältyy mm. turvallisuussuunnitelman, liikennejärjestelyiden, työmaasuunnitelman, turvallisuusohjeen ja riskien arvioinnin laatiminen. Turvallisuussuunnitelma on laadittava viikkoa ennen töiden aloittamista.

Työmaajärjestelyt:

- Pääurakoitsija huolehtii eri urakoitsijoiden töiden ja työvaiheiden yhteensovittamisesta. Töiden järjestelyssä ja työvaiheiden ajoituksessa on otettava huomioon työturvallisuuden ja työympäristön vaatimukset.
- Toiminta tapahtuu tilaajan osoittamalla urakka-alueella (=työalue). Urakoitsijan on hankittava kustannuksellaan kaikki muut urakan toteuttamista varten tarvitsemansa alueet ja niiden käyttöä varten tarvittavat luvat maanomistajilta ja viranomaisilta sekä rakennuttajan hyväksyminen alueiden käytölle. Alueet on sijoitettava ja niitä on käytettävä siten, että niistä ei aiheudu tarpeetonta haittaa liikenteelle ja alueiden muulle käytölle, eivätkä ne tarpeettomasti häiritse ympäristöä. Käytön jälkeen kaikki alueet on saatettava alkuperäistä vastaavaan kuntoon, ellei alueen käyttöehdoissa ole muuta mainittu.
- Työn aikana on urakoitsijalla käytössä suunnitelmien mukainen työalue (katualue). Katualueita ei saa käyttää varastointiin lukuun ottamatta työn välittömän suorittamisen edellyttämässä laajuudessa.
- Rakennuttaja ei osoita urakoitsijan käyttöön muuta erillistä varastoaluetta. Urakoitsija hankkii kustannuksellaan varastoalueen sosiaalitulojen, varastokoppien ja rakennustarvikkeiden varastointia varten. Urakoitsija vastaa alueen vuokrakustannuksista, vartioinnista, siisteydestä ja puhtaanapidosta. Varastoalueen sijainti ja laajuus esitetään työmaasuunnitelmassa.

Liikenne:

- Urakoitsijan on laadittava ja hyväksyttävä suunnitelma työnaikaisista liikennejärjestelyistä. Katualueella työskennellessä liikennejärjestelysuunnitelmat hyväksytään Tampereen kaupungin katutilavalvonnassa.
- Urakoitsija suunnittelee ja toteuttaa kaikki tarvittavat työnaikaiset liikennejärjestelyt (ajoneuvo- ja kevyt liikenne jne) sekä ajoittaa ne hyväksytyyn suunnitelman mukaan. Lisäksi urakoitsijan on toimitettava ne eri osapuolten (poliisi, palo- ja pelastustoimi, liikennelaitos, kiinteistöt, jätehuolto ja posti) tietoon viimeistään viikkoa ennen työvaiheiden aloittamista.
- Urakoitsijan on myös tiedotettava työn vaikutusalueen kiinteistöjä liikennettä koskevista poikkeusjärjestelyistä sekä sovittava tarvittaessa kiinteistökohtaisesti tarpeellisista muutoksista ja niiden kestosta. Ehdoton edellytys on, että kiinteistöjen kulkuyhteyksiä ei saa työn aikana katkaista yksipuolisesti sopimalla. Kiinteistöille pääsy on turvattava tarvittaessa tilapäisjärjestelyin.
- Urakoitsijan tulee kustannuksellaan huolehtia työnaikaisista liikennejärjestelyistä suojalaitteineen ja viitoituksineen. Työnaikaisen liikenteen mahdollisesti kaduille ja tonttilliittymille aiheuttamat vauriot on urakoitsija velvollinen korvaamaan. Käytön jälkeen alueet on saatettava vastaavaan kuntoon kuin ne ovat olleet ennen töiden aloittamista.
- Työmaa on oltava myös iltaisin ja viikonloppuisin siinä kunnossa, että ajoneuvoliikenne ja kevyt liikenne on esteettömästi järjestetty ja ohjattu. Kevyen liikenteen reitit on merkittävä liikennemerkeillä ja liikenteenohjauslaitteilla siten, että reitit kulkevat yksiselitteisesti ja esteettömästi työmaa-alueella.

Yleisen liikenteen järjestelyissä on lisäksi noudatettava seuraavia reunaehtoja:

- kevyelle liikenteelle on järjestettävä kaikissa olosuhteissa esteettömät ja yksiselitteiset kulkuyhteydet
- Tilapäiset liikennejärjestelyt tulee toteuttaa Liikenneviraston ohjeen "Tilapäiset liikennejärjestelyt katualueella", Suomen kuntatekniikan yhdistys ry (SKTY), julkaisu 1/2013 mukaisesti. Tilapäiseen liikenteen ohjaukseen käytettävien laitteiden osalta on noudatettava julkaisua "Sulku- ja varoituslaitteet - Laatuvaatimukset ja käyttö - Toteuttamisvaiheen ohjaus, Liikenneviraston ohje 2/2018. Sulku- ja varoituslaitteiden mittojen on täytettävä tämän julkaisun vaatimukset vähintään alimman luokan (yleensä S1) mukaan ja laitteiden värien on oltava tämän julkaisun mukaiset.

Nykyiset johdot, rajoitukset, varottavat kohteet ja alueet:

- Rakennusalueella olevat putkistot, johdot ja maakaapelit on esitetty suunnitelmien nykytilakartassa ja urakoitsijan hankkimissa laitteiden omistajien johtokartoissa.
- **Urakoitsijan on hankittava ennen työhön ryhtymistä johtojen ja laitteiden omistajien viralliset sijaintikartat. Urakoitsijan on ennen työvaiheen aloittamista tarvittaessa tarkistettava sijaintitieto laitteiston omistajalta sekä sovittava mahdollisista suojaustoimenpiteistä.**
- Urakkakohteessa on mm. seuraavia rakennuksia, rakenteita tai laitteita, joita urakoitsijan on erityisesti varottava työn suorituksen aikana:
- sähkö- ja tietoliikennekaapeleita (mm. **20kV**- maakaapeleita)
  - o **erityisesti on huomioitava, että kaikkia urakka-alueella olevia 20 kV:n linjaosuuksia ei välttämättä saada työn aikana jännitteettömäksi** (kaivutyöohje, ”TSV - kaivutyöohje.pdf”)
- kaukolämpöputkia (toimintaohje, ”Kaukolämpö - yleisohje.pdf”)
- jätevesi- ja hulevesiviemäreitä sekä vesijohtoja
- muita nykyisiä johtoja ja kaapeleita
- kiinteistöjen rakenteita ja varusteita.
- Rakennustöiden haittana olevien nykytilakartan ja virallisten johtokarttojen mukaisten kaukolämpöputkien, kaapeliputkien, johtokourujen yms. esiin kaivu, suojaus, tuenta ja uudelleen sijoittelu katurakenteeseen kuuluu urakoitsijalle ja sisältyy urakkaan.
- Urakoitsijan tulee huolehtia siitä, että em. laitteiden sijainti on selvästi merkitty ja on tiedossa koko rakentamisen ajan. Lisäksi urakoitsija huolehtii, että työn aikana irronneet tai väliaikaisesti siirretyt rakenteet yms. asennetaan tai siirretään takaisin saneerausta edeltävää tilannetta vastaavaan paikkaansa. Paikaltaan irronneen tai siirtyneen rajapyykin uudelleen sijoittamisen saa suorittaa vain kaupungin mittausviranomaisen. Rajapyykkitoimituksen kustannuksista vastaa aiheuttaja.

Rakennusaikainen ulkovalaistus:

- Ulkovalaistuksen tulee olla käytössä normaalisti.

Luvat ja ilmoitukset:

- Työsuoritukseen liittyvien lupien hankkimisesta ja ilmoitusten tekemisestä vastaa urakoitsija.

Urakoitsijan hankittavaksi jäävät mm. seuraavat luvat:

- tilapäisten liikennejärjestelysuunnitelmien laatiminen ja hyväksyminen (katutilavalvonta)
- tilapäisten rakennusten ja apulaitteiden rakennusluvut
- yö- ja vuorotyöluvat
- mahdolliset räjäytystyöluvat
- katualueen ulkopuolisten alueiden käyttöoikeutta koskevat luvat ja sopimukset
- luvat melu- yms. häiriötä aiheuttaville työlle.

Urakoitsija vastaa myös ilmoituksista joukkoliikenteen tilaajille, pelastuslaitokselle, poliisille, liikenteenhallintakeskukseen ja muille viranomaisille. Hankkimistaan luvista ja tehdyistä sopimuksista on urakoitsijan toimitettava jäljennökset rakennuttajalle ennen ko. toimenpiteiden aloittamista. Urakoitsijan on huolehdittava lupien voimassaolosta työn aikana. Lisäksi urakoitsijan on työtä suunnitellessaan otettava huomioon tarvitsemiensa lupien saantiin kuluva aika.

Ympäristö:

- Urakoitsijan on noudatettava toiminnassaan Tampereen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä.
- Urakoitsijan on ilmoitettava välittömästi rakennuttajalle, mikäli kohteesta löytyy pilaantunutta maa-ainesta, jätetäyttöä tai muuta ongelmajätettä kuin mitä asiakirjoissa on mainittu.
- Rakennuttajan vasteaika toimintaohjeiden antamisen suhteen on tiedoksisaantipäivän lisäksi 3 työpäivää. Tämän vasteajan mahdollisesti aiheuttaman viiveen tai haitan osalta ei urakoitsijalla ole oikeutta saada urakkasuoritukseen lisää aikaa eikä rahallista korvausta.
- Rakennuttaja vastaa pilaantuneen maan ja kohteessa hyödyntämiskelvottomien ongelma- ja rakennusjätteiden kaivu-, kuljetus – ja vastaanottomaksuista. Työt suoritetaan omakustannushinnalla (YSE 47§).

Määrä- ja yksikköhintaluettelo (Hinnoiteltava määräluettelo)

- Rakennuttaja antaa urakkaa koskevan rakennustöiden määräluettelon käytettäväksi tarjoustaan varten. Hinnoiteltavan määräluettelon määrät ovat tilaajaa sitovia.
- Rakennuttaja edellyttää, että urakkatarjoukset tehdään annetun määräluettelon perusteella, ja että tarjoushinnan perusteena oleva hinnoiteltu määräluettelo (lisä- ja muutostöiden yksikköhintaluettelo) sisältyy tarjoukseen. Yksikköhintojen tulee sisältää kaikki työt, hankinnat ja veloitteet sekä kaikki muut kustannukset, jotka tarjouspyynnön mukaan kuuluvat urakoitsijalle ja jotka ovat tarpeen urakkaan kuuluvan tehtävän suorittamiseksi ja suunnitelmien mukaisen lopputuloksen saavuttamiseksi.
- Rakennuttajan määräluettelo ei sisällä eriteltynä ja yksilöitynä kaikkia valmiin rakenteen edellyttämiä tarvikkeita ja suoritteita eikä urakoitsijalle kuuluvia asiakirjoissa esitettyjä veloituksia. Urakoitsijan on asiakirjoihin perehtyneenä alan asiantuntijana huomioitava em. tekijät tarjouslaskennassa ja hinnoittelussa. Tällaisia urakoitsijan suoritusvelvollisuuden kuuluvia ja urakkaan sisältyviä veloituksia ovat esimerkiksi: työmaapalvelut ja -järjestelyt, sivuvelvollisuudet, liikennejärjestelyt ja kiinteistökatselemukset. Urakkaan sisältyviä ja määräluetteloon yksilöimättömiä osasuoritteita ovat mm. laadunvalvontamittaukset/-kokeet, kaivannon työnaikainen kuivana pito, putkien ja kaapeleiden siirrot, suojaukset ja tuennat, siistimistyöt, liikennemerkkitöissä tarvittavat kiinnikkeet, osat ja tarvikkeet.
- Urakoitsijan työsuorituksesta johtuvista teoreettisten mittojen ylityksistä aiheutuvat suoranaiset ja välilliset kustannukset sisältyvät tarjottuihin yksikköhintoihin, esimerkiksi kaivu- ja louhintarajojen ylityksiä ja niiden seurannaisvaikutuksia ei korvata erikseen.
- Urakoitsija on velvollinen tarjouslaskenta-aikana tarkastamaan rakennuttajan toimittamat piirustukset, työselitykset ja urakasuoritukseen kuuluvat määrät ja työsuoritukset teknisistä ja kaupallisista asiakirjoista. Urakoitsijan on viipymättä ilmoitettava havaitsemistaan virheistä, puutteista ja ristiriitaisuuksista.
- Määrät lasketaan suunnitelmateoreettisia määriä käyttäen tilaajan täydentävät määramittausohjeet huomioiden.

Suunnitelmat:

- Rakennuttaja toimittaa valitulle urakoitsijalle pdf-tiedostot laadituttamistaan teknisistä asiakirjoista. Tekniset asiakirjat on pyynnöstä saatavissa suunnittelijalta myös sähköisessä dwg-muodossa. Teknisiin asiakirjoihin ei sisälly kaivokortteja eikä koneohjausmallia. Aliurakka- ja hankintatarjouspyyntöihin tarvitsemiensa asiakirjojen kopiosarjat hankkii ja kustantaa urakoitsija.
- Suunnitelmamuutokset toimitetaan vastaavalle työnohtajalle sähköpostilla. Saaduista työmaalle toimitetuista suunnitelmamuutoksista on urakoitsijan tehtävä kirjaus työmaapäiväkirjaan.
- Mikäli urakoitsija katsoo, että suunnitelmamuutoksella on vaikutusta urakan kustannuksiin, aikatauluun tai muihin sopimusvelvoitteisiin, on urakoitsijan annettava muutostyöstä tarjous kirjallisesti. Muutostyöt käsitellään ja hyväksytään työmaakokouksessa.
- Urakoitsijan tulee varautua mahdollisiin suunnitelmamuutoksiin ottaen huomioon muutoksen suunnittelemiseen kuuluva kohtuullinen aika (laajuus ja merkittävyys huomioiden 3-5 työpäivää).

Takuuaika:

Urakan takuu-aika on 2 vuotta.

Maksuaika, laskutus ja viivästyskorko:

- Urakkasopimukseen laaditaan urakoitsijan kanssa yhteistoiminnassa työn edistymisen mukainen maksuerätaulukko.
- Sopimukseen perustuvat laskut maksetaan, kun lasku on esitetty rakennuttajalle ja vastaava sopimuksen mukainen työvaihe on todettu tehdyksi tai lasku muuten on todettu maksukelpoiseksi. Rakennuttajan nimeämä valvoja toteaa, milloin maksuerän perusteena oleva työvaihe on tehty.
- Rakennuttaja edellyttää, että laskutus tapahtuu verkkolaskutuksena. Lisätietoa löytyy osoitteesta: <http://www.tampere.fi/hallintojatalous/talous/laskuttaminen.html> ja kysymyksiä voi lähettää sähköpostilla verkkolaskut@tampere.fi
- Verkkolaskulla tulee olla tilaavan yksikön postilokero-osoite, OVT-tunnus ja välittäjän tunnus:
- Tampereen kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
PL 284
33101 Tampere
- OVT-tunnus: 00370211675211101
Välittäjäme (Liaison Technologies Oy) tunnus: 003708599126
- Verkko-ostolaskun tiedoissa tulee olla:
  - o kustannuspaikkanumero 111393
  - o tilaajanimi
  - o ostotilausnumero
  - o projektin tunnus tai muu viite, jos tilaaja on sellaisen ilmoittanut
- Laskutus-, toimitus- yms. lisiä ei hyväksytä.
- Maksuehto on 21 pv netto.
- Viivästyskorko on korkolain 4 § 1 mom. mukainen. Laskun virheellisyydestä aiheutuneesta maksun viivästymisestä on vastuussa urakoitsija.

Lisä- ja muutostyöt:

- Lisä- ja muutostöissä noudatetaan YSE 44 §:n mukaista menettelyä. Lisä- ja muutostöistä, niiden suorittamisesta, maksuperusteesta ja vaikutuksesta urakka-aikaan on sovittava kirjallisesti (tarjous) aina ennen työn suorittamista. Pienistä ja kiireellisistä muutoksista voidaan sopia YSE 43§ mukaisesti rakennuttajan nimeämän valvojan kanssa.
- Lähtökohtaisesti lisä- ja muutostöiden hinnoittelussa käytetään hinnoiteltavan määräluettelon mukaisia yksikköhintoja. Mikäli lisä- ja muutostyöluettelossa olevan yksittäisen nimikkeen hinta ei ole oikeassa suhteessa työosan vaatimiin kustannuksiin nähden eikä muuhun sopimukseen lisä- ja muutostyön hinnoittelusta päästä, on tilaajalla oikeus ottaa lisä- ja muutostyö toteutettavakseen. Urakoitsijalla säilyy tässäkin tapauksessa pääurakoitsijan ja päätoteuttajan rooli velvollisuuksineen. Kaikista lisä- ja muutostöistä (sovitut ja käsittelemättömät) pidetään ajantasaisista numeroitua luetteloa.
- Urakkasopimuksen mukaiset yksikköhinnat ovat voimassa myös urakka-alueen ulkopuolella tehtävissä vastaavissa olosuhteissa suoritettavissa vastaavissa töissä.

Katselmukset:

- Urakassa pidetään vähintään seuraavat katselmukset. Muiden katselmuksien pitämisestä sovitaan erikseen.

Aloituskatselmus

- Rakennuspaikalla pidetään suunnitelma- ja aloituskatselmus, jossa rakennusalue luovutetaan urakoitsijan käyttöön työn toteutusta varten. Katselmuksessa todetaan ja tarkistetaan mm. seuraavat asiat:
  - o suunnitelmakorkeudet ja sijainti (suunnitelman toteutettavuus)
  - o suojattavat rakenteet, laitteet ja kasvillisuus (käytettävissä oleva tila)
  - o tonttipyykit (mitataan ja merkitään paikalleen sekä valokuvataan)
  - o kiinteistöliittymät (päällysteet, yms.) ja muut kiinteistöjen rakenteet (mm. aidat, postilaatikat yms.).
  - o Katselmuksen suorittaminen edellyttää, että urakoitsija on mitannut maastoon tonttipyykit ja riittävän määrän mittatietoja, joista voidaan kadun suunnitelmakorkeus- ja sijainti todeta. Nykyisten kaapeleiden sijainnit tulee olla merkittynä katselmoitavalla alueella.

Suunnitelmakatselmukset

- Urakoitsijan on pidettävä valvojan kanssa mm. seuraavia suunnitelmakatselmuksia:
  - o Ennen asfaltointia tarkastetaan asfalttipohjat ja mm. reunakivien näkymät ja liittyvien rakenteiden korkoasemat.

Urakoitsija vastaa katselmusten järjestämisestä. Katselmuksesta on sovittava vähintään 3 työpäivää ennen haluttua ajankohtaa. Muita suunnitelmakatselmuksia pidetään tarvittaessa ennen työvaiheiden aloittamista.

Kiinteistökatselmukset

- Urakoitsijan on pidettävä naapurikiinteistöissä ennen rakennustöiden aloittamista alkukatselmus vallitsevan tilanteen toteamiseksi (mm. todetaan perustus- ja seinärakenteiden kunto sisältä ja ulkoa) sekä jälkikatselmus töiden päätyttyä.
- Kiinteistökatselmuksista on sovittava kiinteistönomistajan kanssa etukäteen.
- Kiinteistökatselmuksista on laadittava pöytäkirja tai raportti ja luovutettava se rakennuttajalle.

Katualueella olevat johdot ja laitteet

- Urakoitsijan on pidettävä ennen rakennustöiden aloittamista katselmus alueella olevien korkeajännitejohtojen, vesi- ja viemärilinjojen, kaasujohtojen ja kaukolämpöjohtojen omistavien laitosten kanssa, mikäli laitosten edustajat näin edellyttävät.
- Urakoitsijan on oltava putkia/johtoja/laitteita/rakenteita omistaviin tahoihin yhteydessä hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista, kuten tahot ovat omissa toimintaohjeissaan edellyttäneet. Yhteydenotot sekä sovitut asiat kirjataan työmaapäiväkirjaan.

Loppukatselmus (maastotarkastus)

- Rakentamisen valmistuttua pidetään loppukatselmus, jossa tarkastetaan työn vastaavuus urakkasuoritukseen ja suunnitelmiin, työalueen kunto sekä työalueella ja rakennustyön todennäköisellä vaikutusalueella olevan kasvillisuuden, rakennusten, rakenteiden ja laitteiden kunto ja sovitaan niitä koskevista mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Erimielisyydet

- Urakkaa koskevat mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti osapuolten keskinäisten neuvottelujen avulla. Mikäli keskinäisissä neuvotteluissa ei saavuteta yhteisymmärrystä, osapuolet sitoutuvat jättämään erimielisyydet RIL Sovittelu Oy:n ratkaistavaksi.
- Mikäli tämäkään sovittelu ei johda tulokseen, riitaisuudet jätetään Pirkanmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi (poikkeus YSE 92 §).

Asiakirjojen pätevyysjärjestys

Tarjouspyyntöasiakirjat ja niiden pätevyysjärjestys ovat:

1. Tarjouspyyntökirje liitteineen
2. Hinnoiteltava määräluettelo.xls
3. Hankkeen turvallisuusasiakirja liitteineen
4. Suunnitelma-asiakirjat

(urakoitsija hankkii kustannuksellaan)

5. Rakennusurakan yleiset sopimusehdot YSE 1998
6. Asfalttinormit 2017
7. Asfaltointi- ja tiemerkitätöiden urakka-asiakirjat 2016
8. Betoni- ja luonnonkivituotteet päällysrakenteena, SKTY:n julkaisu nro 14
9. InfraRYL 2010 ja tarjouspyyntöpäivään mennessä julkaistut täydennysosat
10. InfraRYL 2006 osat 2 ja 3 ja tarjouspyyntöpäivään mennessä julkaistut täydennysosat
11. Infra 2015 – Rakennusosa- ja hankenimikkeistö sekä Määrämittausohje. Rakennuttajan nimikekohtaiset määrämittausohjeiden poikkeukset, täsmennykset ja täydennykset on esitetty työkohtaisissa asiakirjoissa.
12. Tarjouspyyntöasiakirjoissa mainitut normit, yleiset työselitykset, julkaisut ja asiakirjat.